

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирининг
2025 йил "23" июндаги
180-сонли буйруғига
илова

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ
РЕСПУБЛИКА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН РУҲИЙ САЛОМАТЛИК
ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТИББИЁТ МАРКАЗИ**

**“НИКОТИНГА ҚАРАМЛИК” НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА ДИАГНОСТИКА ВА ДАВОЛАШ
МИЛЛИЙ КЛИНИК ПРОТОКОЛИ (ТАМАКИ ЧЕКИШДАН ВОЗ КЕЧИШ)**

ТОШКЕНТ – 2025

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
Республика ихтисослаштирилган рухий
саломатлик ва миллий-амалий тиббиёт маркази
директори
З. Ашуров
2025 йил « » « »

**“НИКОТИНГА ҚАРАМЛИК” НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА ДИАГНОСТИКА ВА ДАВОЛАШ
МИЛЛИЙ КЛИНИК ПРОТОКОЛИ (ТАМАКИ ЧЕКИШДАН ВОЗ КЕЧИШ)**

ТОШКЕНТ – 2025

**“НИКОТИНГА ҚАРАМЛИК” НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА ДИАГНОСТИКА ВА ДАВОЛАШ
МИЛЛИЙ КЛИНИК ПРОТОКОЛИ (ТАМАКИ ЧЕКИШДАН ВОЗ КЕЧИШ)**

Миллий клиник стандарт нозологиясининг номи (коди), ташхислаш ва даволашга жалб этиладиган мутахассислар номи

ХКТ-10/11 бўйича кодланиши	Нозологик номланиши:	Нозология бўйича амбулатория шароитида ташхислаш учун жалб этиладиган мутахассислар		Нозология бўйича стационар шароитда ташхислаш ва даволаш учун жалб этиладиган мутахассислар	
		Асосий назорат қилувчи мутахассис	Қўшимча жалб этиладиган мутахассислар	Асосий назорат қилувчи мутахассис	Қўшимча жалб этиладиган мутахассислар
ХКТ-10 бўйича кодланиши					
Z87.891 Z72.0 O99.33 T65.2 F17. F17.0 F17.1 F17.2 F17.3	Анамнезда тамакига қарамлик Тамаки истеъмол қилиш Ҳомиладорлик даврида, туғруқ вақтида ва туғруқдан кейин тамаки истеъмол қилиш Никотиннинг заҳарли таъсири Тамаки истеъмоли сабабли юзага келган руҳият ва ҳуққ-атвор бузилишлари Тамаки чекиш сабабли юзага келган руҳият ва ҳуққ-атвор бузилишлари. Ўткир заҳарланиш. Тамаки чекиш сабабли юзага келган руҳият ва ҳуққ-атвор бузилишлари. Зарарли тамаки истеъмоли. Тамаки чекиш сабабли юзага келган руҳият ва ҳуққ-атвор бузилишлари. Қарамлик синдроми. Тамаки чекиш сабабли юзага келган руҳият ва ҳуққ-атвор бузилишлари. Абстинент ҳолат. https://icd.who.int/browse10/2010/en#	Оилавий врач			
ХКТ-11 бўйича кодланиши					
QE12 QE13 QC4Y 06 6C4A 6C4A.0	Никотинни зарарли истеъмол қилиш Тамаки истеъмол қилиш Анамнезда соғлиқ билан боғлиқ бошқа муаммоларнинг мавжудлиги. Анамнезда тамаки истеъмол қилишнинг мавжудлиги Рухий фаол моддалар истеъмол қилиш билан боғлиқ руҳият ва ҳуққ-атвор бузилишлари Никотин чекиш сабабли бузилишлар Никотинни чекиш эпизоди зарарли оқибатлари билан	Оилавий врач Нарколог Психолог	Пульмонолог Терапевт Невропатолог Кардиолог Стоматолог Онколог Гастроэнтеролог Эндокринолог Дерматолог		

▷6C4A.1	Никотинни зарарли чекиш				
▽6C4A.2	Никотинга қарамлик				
6C4A.20	Никотинга қарамлик, hozirgi кунда чекиш				
6C4A.21	Никотинга қарамлик, эрта тўлик ремиссия				
6C4A.22	Никотинга қарамлик, барқарор қисман ремиссия				
6C4A.23	Никотинга қарамлик, барқарор тўлик ремиссия				
6C4A.2Z	Никотинга қарамлик, аниқланмаган				
6C4A.3	Никотиндан заҳарланиш				
6C4A.4	Бекор қилиш синдроми				
6C4A.Y	Никотин чекиш билан боғлиқ бошқа аниқланган бузилишлар https://icd.who.int/browse11/lm/en#/http%253a%252f%252fid.who.int%252fid%252fentity%252f268445189				

**“НИКОТИНГА ҚАРАМЛИК” НОЗОЛОГИЯСИ (ТАМАКИ ЧЕКИШДАН ВОЗ КЕЧИШ) БЎЙИЧА
ДИАГНОСТИКА, ДАВОЛАШ ТАДБИРЛАРИ**

Диагностик тадбирлар	Тиббий хизматлар номи	Тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Хизмат кўрсатиш ёки текширувни ўтказиш минимал сони	Даволаш муддати
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
		ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Асосий мутахассис (шифокор) маслаҳати	1. Қисқа маслаҳат (3-5 мин)	Оилавий врач					1 ва ундан кўп	Ҳар мурожаат қилганда
		Амалиётчи ҳамшира					1 ва ундан кўп	
	2. Никотин ўрнини босувчи терапия	Семейный врач	Нарколог				2 ва ундан кўп	4-12 ҳафта
3. Когнитив-хулқ-атвор кўллаб-қувватлаш (терапия)		Психолог				2 ва ундан кўп		
Илова: Қисқа маслаҳатлар 3-5 минут давомида берилди ва ўқитилган ўрта тиббий ходими ёки ОШП/ОПнинг исталган мутахассиси томонидан берилиши мумкин.								
Кўшимча мутахассис маслаҳати	1. Терапевт		+				1 йилда бир марта, ёрдам учун при мурожаат қилганда	Кўрсатма бўйича
	2. Кардиолог		+				1 йилда бир марта, ёрдам учун при мурожаат қилганда	
	3. Пульмонолог		+				1 йилда бир марта, ёрдам учун при мурожаат қилганда	
	4. Невропатолог		+				1 йилда бир марта, ёрдам учун при мурожаат қилганда	
	5. ЛОР						Кўрсатма бўйича	
	6. Окулист						Кўрсатма бўйича	

	7. Хирург						Кўрсатма бўйича	
	8. Гастроэнтеролог						Кўрсатма бўйича	
	9. Эндокринолог						Кўрсатма бўйича	
	10. Дерматолог						Кўрсатма бўйича	
	11. Стоматолог						Кўрсатма бўйича	
Илова: Агар беморда бошқа йўлдош касалликлар мавжуд бўлса, у ҳолда тегишли мутахассислар томонидан клиник кўрсатмаларга мувофиқ текширувлар ўтказилиши мумкин.								
Асосий инструментал текширувлар	Амбулатория шароитида лаборатор тестлар ўтказиш тавсия этилмайди.							
Илова: Махсус лаборатория текширувлари ўтказишга зарурият йўқ. Тамаки чекиш мақоми клиник мезонлар ва махсус тестлар асосида баҳоланиши мумкин. Агар йўлдош касалликлар мавжуд бўлса, у ҳолда тегишли нозология бўйича клиник тавсияларга мувофиқ лаборатория текширувлари ўтказилиши мумкин.								
Асосий инструментал текширувлар	1. Пикфлоуметрия	+	+				6 ойда бир марта	
	2. Спирометрия		+				1 йилда бир марта	
	3. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкilotининг юрак- томир касалликлари хавфини баҳолаш номограмма	+	+				1 йилда бир марта	
Илова: Ушбу асбоб-ускуналар ОШП/ОПда мавжуд бўлса инструментал текширувлар ўтказилади.								
Қўшимча инструментал текширувлар								
Илова: Беморда йўлдош касалликлар мавжуд бўлганда тегишли нозология бўйича клиник тавсияларга мувофиқ ҳамда ушбу асбоб-ускуналар КТМПда мавжуд бўлганда қўшимча инструментал текширувлар ўтказилиши мумкин.								
*СТАЦИОНАР ДАВОЛАНИШГА КЎРСАТМА: Зарурат йўқ.								

МЕДИКАМЕНТОЗ ДАВО

Даволаш тadbирлари (асосий)		Тез ва шошилиш тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
1. Никотин ўрнини босувчи терапия Трансдермал пластр	7 мг/24 соат, 14 мг/24 соат, 21 мг/24 соат.	+	+				7 мг 14 мг 21 мг	8 – 12 ҳафта
2. Варениклин	0,5 мг, 1 мг таблеткалар: 1-3 кун – ҳар кун эрталаб 0,5 мг; 4-7 кун – 0,5 мгдан кунга икки маҳал; 8-кундан охиригача – 1 мгдан кунга 2 маҳал						0,5 мг - 1 мг	3-6 ой аста-секин бекор қилиш билан
3. Цитизин	1,5 мг таблеткалар: 1-3 кунлари – ҳар 2 соатда 1 та таблеткадан (1,5 мг) (кунга 6 таблеткагача); 4-12 кунлари – ҳар 2,5 соатда 1 та таблеткадан (кунга 5 таблетка); 13-16 кунлари – ҳар 3 соатда 1 та таблеткадан (кунга 4 таблеткагача) 17-20 кунлари – ҳар 5						Даволаш бошида 9 мг дан бошлаб ва схема бўйича даволаш охирида 1,5 мг гача камайтириш.	1 ой

	соатда 1 та таблеткадан (қунига 3 таблеткагача); 21-25 кунлари – ҳар 6-8 соатда 1 та таблеткадан (қунига 1-2 таблеткадан)							
Илова: Даволаш схемаси (асосий ва қўшимча препаратларнинг турли комбинациялари) клиник протоколда кўрсатилган, касалликнинг оғирлик даражаси ва кўрсатмаларга мувофиқ қўлланилади.								
Даволаш тadbирлари (қўшимча) Медикаментоз даво		Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббийёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббийёт муассасалари		

ДАВОЛОВЧИ ОВҚАТЛАНИШ/ПАРҲЕЗ

Овқатланиш тартиби	Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам		
Парҳез столи ва унинг давомийлиги	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббийёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббийёт муассасалари
Талаб этилмайди					

ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯ

Диспансеризация тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	ОШП/ОП	КТМП	Ўтказилган тадбирларнинг минимал сони	Диспансер кузатуви муддати
	1. Оилавий врач	+		1 ойда бир марта	12 ой
	2. Нарколог		+	1 йилда 2 марта ва ундан кўп	12 ой
	3. Психолог		+	1 йилда 2 марта ва ундан кўп	12 ой

Илова: Кузатувлар сони йил давомида никотинга қарамликнинг оғирлик даражасидан келиб чиққан ҳолда индивидуал равишда аниқланади..